

Posudek vedoucího na bakalářskou práci Kateřiny Ptáčkové: Vývoj struktury faktických manželství v ČR mezi SLDB 1991 a 2001

Nesezdaná soužití jsou fenoménem, který začal být zřetelný u celé řady evropských populací od sedmdesátých let dvacátého století. Původně marginální jev se stal v některých zemích plnohodnotnou alternativou legálních manželství. Česká republika se v poválečném období, podobně jako většina postkomunistických zemí, stále více izolovala, což mělo vliv i na vývoj demografických ukazatelů. Teprve od počátku devadesátých let jsme svědky výrazných změn demografického chování a lze očekávat, že se změnila i frekvence a struktura nesezdaných soužití/faktických manželství. Studium faktických manželství na základě dat posledních dvou sčítání (1991 a 2001) i dalších zdrojů je proto důležité a tudíž téma předkládané bakalářské práce aktuální.

Autorka rozvrhla svou práci do čtyř kapitol z nichž jsou stěžejními kapitola třetí (analýza změn mezi oběma posledními sčítáními) a čtvrtá zabývající se širšími souvislostmi formování nesezdaných soužití. První dvě kapitoly uvozují problematiku a jsou věnovány historii a datovým zdrojům. Práce v rozsahu 42 stran má charakter zdařilého přehledu. Autorka jasným a logicky uspořádaným způsobem postihuje hlavní aspekty studovaného fenoménu. Využila přitom nejen klasických demografických přístupů (analýza dat sčítání a demografických trendů porodnosti, sňatečnosti a rozvodovosti), ale také sociologických dat na vyhodnocení postojů a hodnotových orientací obyvatel České republiky pokud jde o nesezdaná soužití. Zmiňuje také dopad nezaměstnanosti nebo úrovně bydlení.

Předkládaná bakalářská práce se zahrnuje podstatné aspekty nesezdaných soužití včetně jejich historie a typologie. Je stylisticky dobře napsána, přehledně strukturována a má charakter kvalitní zprávy i pro širší veřejnost. Nemám k ní zásadní připomínky, pouze v komentáři k tabulce 3.1. mohlo také zaznít, že porovnávané struktury (mezi roky 1991 a 2001) mohou být v malé míře ovlivněny rozdílnými vahami velikosti generací vytvářejících příslušné věkové skupiny. V tabulce 3.13 se mi jeví významnější nárůst kohabitací ekonomicky aktivních do 34 let než ekonomicky neaktivních z 1‰ na 2‰. Závěrem lze shrnout, že práce je kvalitní, splňuje požadavky kladené na bakalářské práce, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 7.9. 2006

Prof. RNDr. Jitka Rychtaříková, CSc.
Katedra demografie a geodemografie